

Lathund för webbpublicering av bilder

Innehåll

Lathund för webbpublicering av bilder	1
Vilka bilder får du publicera på webben?	2
Bilder på Google	3
Creative Commons bilder	4
Bilder utan upphovsrätt sk Public Domain bilder	6
Bilder från Wikipedia	7
Kontrollfrågor	8

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Vilka bilder får du publicera på webben?

Frågan om vilka bilder vi får sprida handlar om upphovsrätt. Enligt upphovsrätten får du inte sprida andras bilder på Internet utan att ha upphovsmannens tillstånd. Du kan läsa mer om upphovsrätten på Webbstjärnans webbplats och du kan fördjupa dig i Mathias Klangs Guide Copyright-Copyleft.

I korthet innebär upphovsrätten att om du tar en bild, så får du automatisk upphovsrätt till bilden och den ger dig som skapare en ensamrätt att få bestämma hur denna bild ska få användas och spridas. Upphovsrätten består av två delar dels den ekonomiska upphovsrätten som handlar om spridning och den ideella upphovsrätten som består av rätten att bli erkänd i samband med att ditt skapande används, visas upp eller sprids.

Det är bra att veta vad som gäller samt hur du ska göra om du vill använda och sprida andras bilder på din webbplats.

Du får sprida och publicera bilder som:

Du själv är fotograf till!

Andra har fotograferat/skapat och som du har fått tillstånd att publicera!

är licensierade under Creative Commons!

är fria, dvs där det inte längre finns någon upphovsrätt eller bilder som ligger i public domain!

Många bilder på nätet är skyddade av upphovsrätten

Det vanligaste med bilder som publiceras på nätet är skyddade av upphovsrätten, vilket innebär att du behöver tillstånd av den som har upphovsrätten (ofta den som tagit bilden) för att få publicera bilden på din webbplats.

När du publicerar andras bilder och dina egna bilder är det också viktigt att du är tydlig med att ange vem som är fotograf, så att det tydligt framgår vem som tagit/skapat bilden.

Det kan se ut enligt följande:

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Foto: **Bebis Hugo** av **Therese Tjernström**

Bilder på Google

Det är vanligt att vi använder "söktjänster" som Googles för att söka efter bilder. Men bilder som du hittar genom att söka genom Googles bildsök får du **inte** sprida fritt, utan att ha tillstånd.

Huvudregel även vid bildsök är att fråga först, för att publicera sen (om du har fått tillstånd).

Bilder som du hittar genom en Google-sökning och som du vill använda på webben får du bara använda om du har fotografens tillstånd att sprida dem. Så fråga fotografen före du publicerar bilder som andra tagit.

Foto: **Google**

Bild: **Linda Svanberg** publicerad med tillstånd av **Kristina Alexanderson**

Denna Lathund är skapad av **Kristina Alexanderson (Webbstjärnan)** är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att **Kristina Alexanderson (Webbstjärnan)** skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

I samband med att du publicerar bilden ska du ange bilden namn, och fotografens namn för att erkänna upphovsmannens.

Kom-i-håg

Fråga först, publicera sedan...

Ange bildens titel och fotografens namn

Creative Commons bilder

Hur gör du när du använder bilder som andra har tagit men som är licensierade under Creative Commons? Vill du veta mer om Creative Commons så finns det mer information på Webbstjärnans webbplats, och du kan fördjupa dig i Mathias Klangs guide Copyright-Copyleft som finns tillgänglig på nätet.

Även bilder som är licensierad under Creative Commons är skyddade av upphovsrätten. Den som använder licenserna på sina bilder låter andra fritt använda, sprida och under vissa villor, och när du använder bilder som är licensierade måste du följa dessa villkor. På Internet finns det mycket bilder/illustrationer som du får använda genom att den som skapat bilden låter dig göra det genom att du följer de villkor som kommer med Creative Commons licensen. När du använder bilder som är licensierade med en Creative Commons licens behöver du ange följande:

Bildens titel, bildens skapare och licensen. Om möjligt med länkar till bildens plats och licenstexten.

Tanken bakom detta system är upphovsmannen ger dig lov att använda hans/hennes bilder fritt så länge du berättar vad verket heter, vem som tagit den samt hur du och andra får sprida bilden. I den digitala miljön ska du också länka till upphovsmannens webbplats, webbplatsen där du hittade bilden och till licensvillkoren.

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Foto: Drinking the last drop

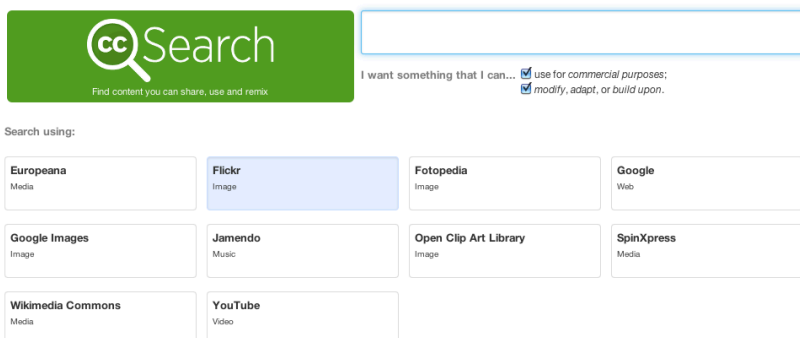
<http://www.flickr.com/photos/rebeckagustafson/5190217088/> av Rebecka Gustafson

<http://www.flickr.com/photos/rebeckagustafson/> CC (by, nc, nd)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>

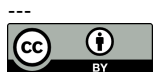
Bilder som är licensierade hittar du enklast genom att använda Creative Commons Search som hjälper dig att hitta bilder, men även texter, musik etc. som är licensierade under Creative Commons.

<http://search.creativecommons.org/>

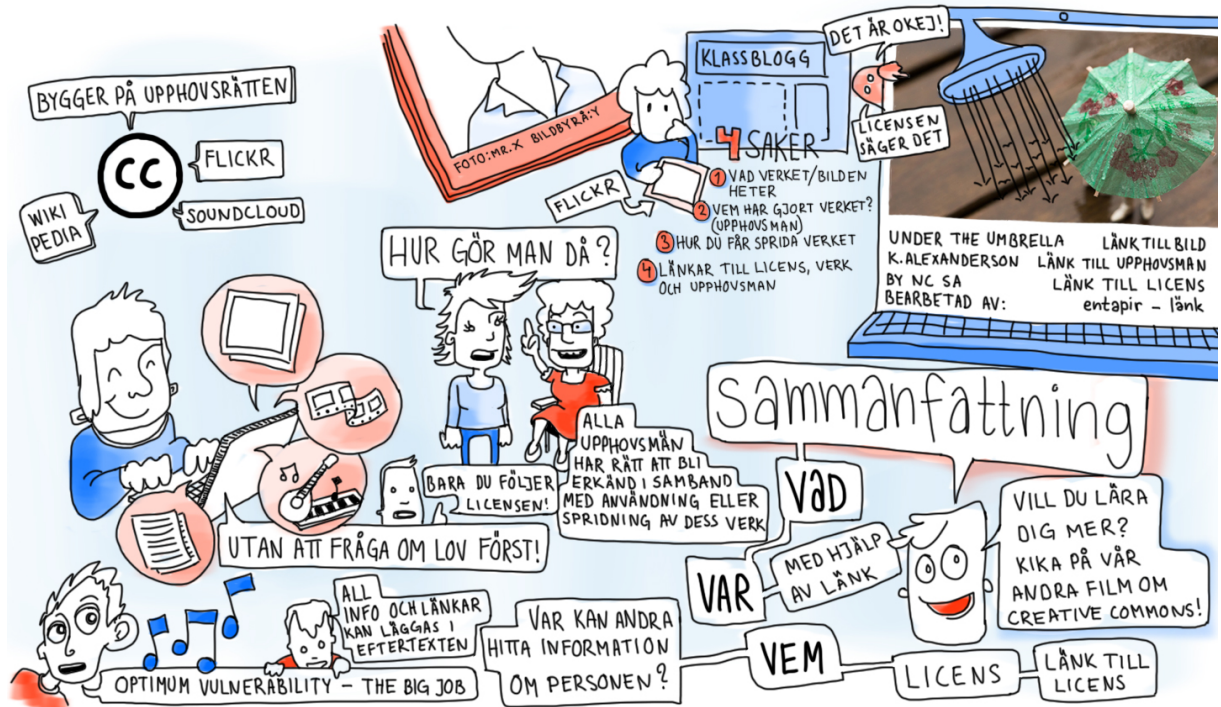
Vi på Webbstjärnan har också gjort en kort film som förklarar hur du ska erkänna en upphovsman som använder en Creative Commons licens. Den kan du ta del av på Youtube

http://www.youtube.com/watch?v=T7ZjudT7u_M&feature=share&list=PLtDs7N_g_eia9MMD2UI99MeervHpJGu_e .

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Bilder utan upphovsrätt sk Public Domain bilder

Vid användandet av fria bilder, bilder som inte längre skyddas av upphovsrätten får du fritt använda bilderna, publicera, sprida och bearbeta dem, men du bör ändå alltid ange källan.

Foto: Curmans villa av Karl Curman via RAÄ (PD)

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Bilder från Wikipedia

Bilder som du hittar på Wikipedia är tillgängliga att använda genom deras systerprojekt Wikimedia commons. Via Wikimedia commons http://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page kan du söka efter bilder, filmer eller andra mediefiler som finns tillgängliga där.

Foto: Rödbodtorget genom Stockholmskällan (via Wikimedia Commons)

På Wikimedia commons är det tydligt hur bilden får spridas samt om den är fri eller under en Creative Commons licens.

Villkoren för att använda en bild står i samband med bilden i mitt fall står det:

Detta svenska foto är fritt använda av något av följande två skäl:

"Fotografiska verk", är fria att använda:

- a) om fotografen dött före 1 januari 1944, eller
- b) om fotografen inte är känd och inte kan spåras, och bilden skapats före 1 januari 1944.

"Fotografiska bilder", såsom pressens bilder, är fria att använda om de är skapade före 1 januari 1969 (övergångsbestämmelser 1994).

Fotografen, om känd, ska alltid anges.

Ge alltid information om källa.

De råd som Wikimedia Commons kommer med bör vi alla ta med oss:

Fotografen bör alltid bli erkänd om vi vet vem han eller hon är, skriv alltid ut var du hittat källan.

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.

Kontrollfrågor

1. Vad krävs för att du ska få publicera bilder på din webbplats?
2. Vad innebär upphovsrätten?
3. Hur får du använda bilder som hittar via en Google-sökning?
4. Vad innebär Creative Commons?
5. Hur får du använda Creative Commons material?
6. Hur får du använda bilder från Wikimedia?
7. Vad är Public Domain?
8. Hur får du använda bilder under Public Domain?

Denna Lathund är skapad av Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) är tillgänglig under Creative Commons licensen Erkännande. Det innebär att du får fritt använda lathunden, kopiera, bearbeta och sprida vidare så länge du berättar att Kristina Alexanderson (Webbstjärnan) skapat Lathunden och att du använder den i enlighet med Creative Commons licensen.

Bilderna i lathunden är tillgängliga under olika villkor och det framgår i samband med bilderna.